

Natuurkaart Zuid-Kennemerland

Tijdens één van de ledenvergaderingen waarin we brainstormden over mogelijkheden in het kader van het 50-jarig jubileum van de Vogelwerkgroep kwam ook het idee van fietsroutes, danwel een fietskaart naar boven. Ook samenwerken met de andere jubilerende natuurvereniging, KNNV afdeling Haarlem e.o., werd als goed idee geopperd. Dit idee is door een paar mensen opgepakt. De zogenaamde kaartclub bestaat uit Coen Looij, Lida van den Heuvel, Steve Geelhoed en ondergetekende. In dit verhaal vertel ik iets meer over doel, inhoud en hoe het tot nu toe (30 november) gelopen is.

Het eerste wat ons te doen stond was flink wat subsidies zien binnen te slepen, want een voorwaarde van de leden was dat dit project de vereniging zelf geen of nauwelijks geld mocht kosten. De aanvragen deden we gezamenlijk met de KNNV Afdeling Haarlem e.o., waarbij we boek *Op stap langs Hout en Spaarne* en kaart als twee-eenheid hebben gepresenteerd. De aanvragen hebben menig uurtje gekost, en sommige zijn helaas afgeketst. Andere daarentegen leverden gelukkig een dusdanige bijdrage op dat we in elk geval verder konden met het boek (dat immers inhoudelijk al het verst gevorderd was en op 10 oktober jongstleden is gepresenteerd). Al spoedig bleek dat we ook met de natuurkaart aan de slag konden.

Doel

Het doel van het tweeledige project is voornamelijk educatief. Ik citeer uit onze subsidieaanvragen: door middel van een natuurkaart van Zuid-Kennemerland en een boek met natuurinformatie en wandelingen langs openbare wegen en parken in Haarlem en haar buitengebied willen de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland en de KNNV afdeling Haarlem e.o. hun kennis over de natuurwaarden van Zuid-Kennemerland onder een groot publiek verspreiden. Op die manier willen zij de inwoners bewust maken van de bijzondere waarden van hun woonomgeving, die niet alleen te vinden zijn in natuurgebieden maar ook in en om de stad, en daarmee het natuurbesef in de regio versterken.

Met dit project krijgen de inwoners van Zuid-Kennemerland door middel van de natuurkaart eindelijk een goed *overzicht* van de vele recreatiemogelijkheden in de natuur van hun eigen woonomgeving. Bovendien krijgen zij met het boek meer *inzicht* in natuur en landschap van hun woonomgeving.

Voor wie?

Voor wie zijn kaart en boek nu bedoeld?

1. De inwoners van de regio Zuid-Kennemerland, Bollenstreek en Haarlemmermeer die enigszins geïnteresseerd zijn in natuur, en die er per fiets en/of te voet op uit willen trekken in hun eigen woonomgeving.
2. De mensen die bij de verenigingen een vogel- of floracursus gevolgd hebben en hun kennis in de praktijk willen brengen
3. De inwoners van de regio Zuid-Kennemerland, Bollenstreek en Haarlemmermeer die wel veel in hun eigen omgeving naar buiten gaan, maar (nog) niet veel van de natuur afweten, zoals buitensporters, trimmers, hondenuitlaters, recreatiefietsers.
4. Iedereen die meer wil weten over de relaties tussen planten en vogels en het landschap en de (cultuur)historie van Zuid-Kennemerland.
5. Toeristen met algemene belangstelling voor de omgeving van Haarlem, voor de Bollenstreek en voor de Haarlemmermeer die er per fiets en/of te voet op uit willen trekken.

Het is dus de bedoeling dat de natuurkaart zo wordt (schaal 1:40 000), dat iedereen die een beetje kaart kan lezen hier moeiteloos tijdens natuuruitstapjes mee uit de voeten kan, en er ook de fietsroutes mee kan afleggen. De wandelroutes die op de kaart staan worden gedetailleerd beschreven in het boekje *Op stap langs Hout en Spaarne* en de fietsroutebeschrijvingen worden op de website van de Vogelwerkgroep geplaatst voor een ieder die toch liever aan de hand van een beschrijving fietst. De vijf fietsroutes die we op de kaart hebben gezet gaan elk door een karakteristiek landschap van Zuid-Kennemerland, en zijn gericht op belangrijke vogelkijkpunten: een rondje Nationaal Park Zuid-Kennemerland, een rondje Amsterdamse Waterleidingduinen, een rondje landgoederen, een rondje Spaarnwoude en een route naar de Zuidpier.

Het zou leuk zijn als iedereen (en dan bedoel ik alle Haarlemmers die van de natuurkaart gebruik gaan maken) die leuke waarnemingen langs routes heeft gedaan deze via de website van de Vogelwerkgroep kan doorgeven, zodat je ook van tevoren kunt opzoeken wat op dat moment te verwachten is op bepaalde plaatsen langs de routes. Op die manier kunnen de fiets- en wandelroutes interactief en actueel worden. Dit idee is nog niet nader uitgewerkt.

Wat hebben we tot nog toe gedaan?

Het werk voor de natuurkaart van Zuid-Kennemerland betreft het opzetten, inhoudelijk vormgeven en (laten) produceren van een goed leesbare kaart met daarop duidelijk aangegeven de interessante natuurgebieden, natuurkijkpunten en natuurgerichte wandel- en

fietsroutes. Concreet betekent dit dat we hebben nagedacht over gewenste schaal en afbakening van het te bestrijken gebied, dat we fietsroutes hebben bedacht, gefietst en beschreven, dat we hebben nagedacht over wat we op de achterkant van de kaart aan informatie en foto's kwijt wilden, dat we moesten nadenken over papiersoorten en manieren van vouwen, dat we onze wensen en eisen naar de drukker toe hebben duidelijk gemaakt, en dat we vervolgens aan de slag zijn gegaan met het basismateriaal van de drukker waarop wij moesten aangeven wat we wel/niet op de kaart wilden hebben. Per deelgebied (stad/binnenduinrand, AWD, NPZK, Spaarnwoude, Bollenstreek) hebben we lokale experts van de verenigingen bereid gevonden hier kritisch naar te kijken. Het gaat hierbij om paden, toegankelijkheid, veldnamen, interessante observatiepunten, namen van natuurgebieden en – gebiedjes, ligging van routes, ingangen, bezoekerscentra etc. Al deze informatie hebben we naar de drukker gestuurd, waarna de cartograaf van de drukker alle info heeft verwerkt. Op dit moment wachten wij op het laatste kaartconcept.

Hoe verder?

Wat ons nog te doen staat is het nakijken van het laatste kaartconcept, en natuurlijk het meedenken over allerlei praktische (soms onvoorziene) zaken om deze kaart tot een goed product te maken. Als de strakke planning verder gerealiseerd wordt (en tot nu toe gaat het goed), dan kan de natuurkaart in december gereed komen.

*Namens de kaartclub,
Antje Ehrenburg*